

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลก

ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

1) ลักษณะทางภูมิศาสตร์

- ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 377 กิโลเมตร ซึ่งจังหวัดรอบ ๆ 5 จังหวัด คือ อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ พิจิตร กำแพงเพชร และสุโขทัย เป็นกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้เป็นพื้นที่ เขตเศรษฐกิจเฉพาะและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และให้จังหวัดพิษณุโลกเป็นพื้นที่เมืองหลักเพื่อการพัฒนาธุรกิจการค้า โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2540 ที่จังหวัดเชียงรายได้กำหนดให้พัฒนาจังหวัดพิษณุโลกและกลุ่มจังหวัดทั้ง 5 จังหวัดดังกล่าว เป็นพื้นที่พัฒนา “สี่แยกอินโดจีน” รวมถึงศักยภาพ ในทำเลที่ตั้งตามแนว North-South และ East-West Corridor และการเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) จังหวัดพิษณุโลก ได้กำหนดวิสัยทัศน์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาคเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาจังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชนได้ร่วมขับเคลื่อนให้จังหวัดได้ดำเนินการพัฒนาอย่างมีทิศทางและถูกต้อง

- อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอฟิชัย อำเภทองแสนขัน และ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์, แขวงไชยบุรี ประเทศลาว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอล่มสัก อำเภอเขาค้อ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์, อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอเมืองพิจิตร อำเภวชิรบารมี อำเภอสามง่าม และ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย, อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

- สภาพพื้นที่

จุดเด่นทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก คือมีลักษณะพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ เนื่องจากลักษณะพื้นที่ทางตอนเหนือ ทางตะวันออก และตอนกลางบางส่วนเป็นเขตภูเขาสูง ที่ราบสูงและลาดเอียงลงมาทางตอนกลาง ทางตะวันตก และทางตอนใต้จนเป็นพื้นที่ราบ พื้นที่ราบลุ่ม ทำให้สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้ทุกสาขา เช่น สาขาป่านไม้ สาขาพืช สาขาประมง และสาขาปศุสัตว์ โดยเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำในพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอพรหมพิราม อำเภอบางกระทุ่ม และอำเภอบางระกำ จะเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัดที่ทำรายได้หลักให้กับจังหวัดพิษณุโลก นอกจากนี้ในพื้นที่เขตอำเภอบางระกำบริเวณพื้นที่ใกล้ลุ่มน้ำยม ทุกปีจะเกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ราษฎรไม่สามารถปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ได้ อำเภอบางระกำ จึงเป็นแหล่งรองรับน้ำในฤดูฝนและเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ทำรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ หากสามารถพัฒนาพื้นที่ตามศักยภาพให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดเพื่อการศึกษาและขยายปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำจืดรวมถึงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำ จะทำให้อำเภอบางระกำ เป็นแหล่งทำประมงน้ำจืดที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลกได้ต่อไป

- ลักษณะดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินจังหวัดพิษณุโลก พบว่า มีดินทั้งหมด 48 ชุดดิน และหน่วยเชิงซ้อนทั้งหมด 8 หน่วย มีเนื้อที่ประมาณ 4,470,700.27 ไร่ หรือร้อยละ 66.14 ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นพื้นที่เบ็ดเตล็ด 7 ประเภท มีเนื้อที่ประมาณ 2,289,209.93 ไร่ หรือ ร้อยละ 33.86 ของเนื้อที่ทั้งหมด โดยชุดดินที่พบมากที่สุดในพื้นที่ลุ่ม ได้แก่ ชุดดินพิษณุโลก (PsL) มีเนื้อที่ 321,303 ไร่ หรือร้อยละ 4.75 ของเนื้อที่ทั้งหมด พบมากในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะสมบัติของดิน เป็นดินลึก ดินบน เป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีนํ้าตาลปนเทา หรือนํ้าตาลเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีนํ้าตาลปนเทาเข้ม อาจพบมวลก้อนกลมของเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย ถึงด่างปานกลาง (pH 6.5-8.0) มีจุดประสีนํ้าตาลแก่หรือนํ้าตาลปนเหลืองตลอดชั้นดิน และชุดดินที่พบมากที่สุดในพื้นที่ดอน ได้แก่ ชุดดินภูพาน (Pu) มีเนื้อที่ 454,312 ไร่ หรือร้อยละ 6.72 ของเนื้อที่ทั้งหมด พบมากในสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน 5-35 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะสมบัติของดินเป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีนํ้าตาลหรือนํ้าตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย สีนํ้าตาล นํ้าตาลปนเหลือง นํ้าตาลปนแดง หรือแดงปนเหลือง อาจพบจุดประสีนํ้าตาลแก่หรือเหลืองปนแดงปริมาณเล็กน้อย อาจพบลูกรังปริมาณเล็กน้อยร่วมกับเศษหินทรายในหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดิน เป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.0) ในดินบน และกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง มักพบก้อนหินทรายลอยอยู่บนผิวดิน

2) ลักษณะภูมิอากาศ

- ฤดูกาลจังหวัดพิษณุโลก

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไปโดยเฉพาะในเดือนเมษายน เป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดปกคลุมประเทศไทย อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคม

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวที่สุดคือเดือนธันวาคมและมกราคม

- ปริมาณน้ำฝน

จังหวัดพิษณุโลก มีปริมาณฝนเฉลี่ยประมาณ 1,100-1,300 มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในปี 2565 จำนวน 1,666.40 มิลลิเมตร และในปี พ.ศ. 2566 มีปริมาณน้ำฝนรวม จำนวน 1,222.80 มิลลิเมตร รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณน้ำฝนพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2564-2568 จำแนกรายเดือน

ปี	ปริมาณน้ำฝนพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก (มิลลิเมตร)												
	ม.ค.	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
2564	0	29.0	42.7	235.2	50.7	128.2	141.5	56.6	385.9	174.9	11.6	0.3	1,256.60
2565	1.7	114.6	18.2	77.2	261.5	79.2	195.5	312.1	379.2	135.9	52.5	38.8	1,666.40
2566	0	0	0	75.5	98.9	113.5	106.0	168.3	302.0	344.9	13.7	0	1,222.80
2567	5.2	0.2	87.0	1.3	226.9	88.4	252.1	199.8	56.3	0	0	0	917.2
2568	0	36.4	0	79.8	103.5								

ที่มา สถานีอุตุนิยมวิทยาพิษณุโลก http://www.cmmet.tmd.go.th/forecast/pt/Max_Min_Rainfall.php

- อุณหภูมิ

อุณหภูมิเฉลี่ย 28.30 °C โดยในเดือนเมษายน ปี 2562 มีอุณหภูมิสูงสุด 39.2 °C และเดือนธันวาคม ปี 2566 มีอุณหภูมิต่ำสุด 17.6 °C

ตารางที่ 2 อุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุด พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ปี 2564 – 2568 จำแนกรายเดือน

ปี	อุณหภูมิ (°C)	เดือน											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2564	สูงสุด	30.9	33.6	36.2	34.9	36.4	34.8	33.6	34.2	32.6	32.4	33.1	31.1
	ต่ำสุด	17.4	19.2	24.7	24.8	26.0	25.6	25.3	25.2	24.4	24.2	22.8	17.9
2565	สูงสุด	32.6	32.5	35.6	36.7	34.0	34.6	33.8	32.9	32.4	32.4	33.2	30.9
	ต่ำสุด	18.5	21.2	24.3	24.7	24.8	24.7	24.9	24.6	24.5	23.3	22.3	19.4
2566	สูงสุด	30.8	33.3	35.8	38.9	36.8	35.5	35.2	33.8	33.1	32.9	33.0	32.6
	ต่ำสุด	18.0	20.4	22.5	25.8	25.9	25.2	25.4	25.0	24.6	24.5	22.3	20.8
2567	สูงสุด	32.1	35.0	36.6	38.6	37.0	34.7	33.0	33.6	33.5	33.5	33.0	33.1
	ต่ำสุด	20.3	21.8	24.7	26.6	26.3	26.0	25.4	25.4	25.6	24.8	22.8	21.2
2568	สูงสุด	30.6	33.3	36.1	37.4	35.4							
	ต่ำสุด	16.6	20.5	24.1	25.8	25.7							

ที่มา สถานีอุตุนิยมวิทยาพิษณุโลก http://www.cmnet.tmd.go.th/forecast/pt/Max_Min_Rainfall.php

3) แหล่งน้ำธรรมชาติ

- แม่น้ำ - แม่น้ำสายหลักสำคัญ 4 สาย คือ แม่น้ำน่าน แม่น้ำแควน้อย แม่น้ำวังทอง และแม่น้ำยม ซึ่งไหลผ่านพื้นที่การเกษตรสำคัญในอำเภอต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

- คลอง - จำนวน 355 สาย

- บึง - หนอง บึงธรรมชาติ จำนวน 157 แห่ง

ตารางที่ 3 แหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอ	แม่น้ำ ห้วยลำธาร คลอง	แม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง ธรรมชาติ	หนอง บึง (แห่ง)	หนอง บึงที่สามารถใช้ใน
	ธรรมชาติ (สาย)	ที่ใช้ในฤดูแล้ง (สาย)		ฤดูแล้ง(แห่ง)
พรหมพิราม	23	-	16	2
บางกระทุ่ม	49	-	34	1
เนินมะปราง	84	18	5	1
นครไทย	56	25	3	1
ชาติตระการ	25	9	4	1
บางระกำ	25	3	50	5
เมือง	39	3	38	5
วังทอง	24	13	4	1
วัดโบสถ์	30	30	3	2
รวม	355	101	157	19

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9/สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 7 กำแพงเพชร

4) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

- ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแดงและป่าชาติตระการ ป่าน้ำภาคฝั่งขวา ป่าน้ำภาคและป่าลำแควน้อยฝั่งซ้าย ป่าเนินเพิ่ม ป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งขวา ป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้ายและป่าสงวน อื่น ๆ

ตารางที่ 4 ป่าสงวนแห่งชาติ

ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	เนื้อที่ (ไร่)
1	ป่าเขากระยาง	332,000.00
2	ป่าดงดินตก	173,267
3	ป่าแดงและป่าชาติตระการ	220,750
4	ป่าน้ำภาคน้อย	49,219
5	ป่าน้ำภาคฝั่งขวา	279,375.00
6	ป่าน้ำภาคและป่าลำแควน้อยฝั่งซ้าย	308,362
7	ป่าเนินเพิ่ม	468,750
8	ป่าโป่งแค	30,125
9	ป่าแม่น้ำเช็ก	17,450.00
10	ป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งขวา	343,000
11	ป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้าย	479,375
12	ป่าสวนเมี่ยง	151,250
13	ป่าสองฝั่งลำน้ำแควน้อย	324,378.00
รวมทั้งสิ้น		3,177,301.00

ที่มา: กรมป่าไม้, (2567), http://forestinfo.forest.go.th/National_Forest.aspx

- อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์

จังหวัดพิษณุโลกมีพื้นที่อุทยานแห่งชาติ รวมถึงมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 2,221,951.32 ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ชื่ออุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

ที่	ชื่ออุทยานแห่งชาติ	เนื้อที่ (ไร่)
1	อุทยานแห่งชาติแควน้อย	121,325.00
2	อุทยานชาติน้ำตกชาติตระการ	339,375.00
3	อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	789,000.00
4	อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	191,875.00
5	อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว	212,633.00
6	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง-ภูทอง	435,320.00
7	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูขัด	150,990.00
8	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล	1,775.00
9	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาน้อย - เขาประดู่	84,480.00
10	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพนมทอง	14,125.00
11	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อโพธิ์ - ปักธงชัย	8,295.00
12	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบางยาง	9,982.00
รวมทั้งสิ้น		2,237,850.00

ที่มา: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช(2566) <https://www.dnp.go.th/statistics/dnpstatmain.asp>

ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

จังหวัดพิษณุโลกมีพื้นที่ทั้งหมด 10,815.80 ตารางกิโลเมตร (6,759,909 ไร่)⁽¹⁾ การใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งหมด 6,621,681.78 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 3,451,361.30 ไร่ (52.12 % ของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งหมด) เป็นพื้นที่นา 1,637,792.00 ไร่ (47.45% ของพื้นที่เกษตรกรรม) ไม้ผล/ไม้ยืนต้น 713,925.24 ไร่ (20.69% ของพื้นที่เกษตรกรรม) พืชไร่/พืชสวนและอื่นๆ 1,099,644.06 ไร่ (31.86% ของพื้นที่เกษตรกรรม) ทั้งนี้มีพื้นที่เกษตรกรรมที่พัฒนาตามชลประทานแล้ว 1,078,891 ไร่ (อยู่ในเขตชลประทาน 731,801 ไร่ และถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล 347,090 ไร่)⁽²⁾ และจังหวัดพิษณุโลกมีพื้นที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 612,724 ไร่ (8 อำเภอ ยกเว้นอำเภอบางกระพูน)

1) การใช้ที่ดินของจังหวัดพิษณุโลก รวมพื้นที่ใช้ประโยชน์ 6,621,681.78 พื้นที่ (ไร่)

ตารางที่ 6 การใช้ที่ดินของจังหวัดพิษณุโลก

ขอบเขต	ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พิษณุโลก	พื้นที่ป่า	2,530,727.99	38.22
	พื้นที่นา	1,637,792.00	24.73
	พืชไร่	1,078,637.70	16.29
	ไม้ยืนต้น	520,985.50	7.87
	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	500,293.90	7.56
	ไม้ผล	192,939.74	2.91
	พื้นที่น้ำ	139,299.10	2.1
	ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	8,236.43	0.12
	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	5,849.39	0.09
	พืชสวน	4,967.74	0.08
	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	1,624.31	0.02
	พืชน้ำ	251.50	0
	ไร่มวนเวียน	76.99	0
รวมพื้นที่		6,621,681.78	100

ที่มา : ⁽¹⁾ กรมพัฒนาที่ดิน, (2567), <http://agri-map-online.moac.go.th>

⁽²⁾ โครงการชลประทานพิษณุโลก สรุปรายงานสถานการณ์น้ำ

2) พื้นที่เกษตรกรรม 3,451,361.30 ไร่ (52.12% ของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งหมด)

ตารางที่ 7 แสดงการใช้ประโยชน์พื้นที่เกษตรกรรมจำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่การใช้ประโยชน์ทั้งหมด (ล้านไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร						รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		พื้นที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก/อื่น		จำนวน (ล้านไร่)	ร้อยละ
		จำนวน (ล้านไร่)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านไร่)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านไร่)	ร้อยละ		
ชาติตระการ	1.032	0.047	16.0	0.086	28.8	0.164	55.1	0.298	8.6
นครไทย	1.475	0.109	17.4	0.232	37.2	0.284	45.3	0.626	18.1
เนินมะปราง	0.693	0.125	41.6	0.102	33.9	0.073	24.3	0.302	8.7
บางกระทุ่ม	0.220	0.148	80.6	0.006	3.3	0.029	15.9	0.183	5.3
บางระกำ	0.605	0.317	59.9	0.018	3.5	0.194	36.5	0.530	15.3
พรหมพิราม	0.519	0.382	88.1	0.008	1.9	0.042	9.8	0.434	12.5
เมืองพิษณุโลก	0.447	0.227	84.6	0.001	3.9	0.030	11.3	0.269	7.8
วังทอง	1.071	0.210	37.4	0.203	36.2	0.147	26.3	0.560	16.2
วัดโบสถ์	0.554	0.067	27.6	0.045	18.3	0.133	54.0	0.246	7.1
รวม	6.621	1.637	47.4	0.713	20.6	1.099	31.8	3.451	100.0

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (2568)

*ค่าตัวเลขได้มาจากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

3) การใช้พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมของดิน (Agri-Map analytic) โดยพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด สับปะรด และยางพารา

ตารางที่ 8 แสดงพื้นที่ชั้นความเหมาะสมของดินและพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมของดิน

ชนิดสินค้า	พื้นที่เหมาะสม : S1 (ไร่)		พื้นที่เหมาะสม : S2 (ไร่)		พื้นที่เหมาะสม : S3 (ไร่)	พื้นที่ไม่เหมาะสม : N (ไร่)
	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ปลูก	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ปลูก		
ข้าว	1,613,344.36	1,251,432.10	373,859	283,908	50,763	30,455
อ้อยโรงงาน	391,261	3,406	1,263,093	198,770	94,725	157.5
มันสำปะหลัง	458,262	57,252	605,583	116,623	24,568	25,331
ข้าวโพด	34,855	1,546	1,031,060	100,900	25,251	38,797
ยางพารา	70,959.29	70,959.29	56,016.62	56,016.62	17,995	7,107
สับปะรด	21,231	1,332	1,174,794	7,126	628	2,216
มะม่วง	58,920.39	-	892,433.6	-	162,536.33	2,364,320.7

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (2568)

4) พื้นที่ดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลก พื้นที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 612,724 ไร่ (8 อำเภอ ยกเว้นอำเภอบางกระทุ่ม)

ตารางที่ 9 แสดงพื้นที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอ	พื้นที่ประกาศ เขตฯ (ไร่)	พื้นที่ RF หลัง พรฎ. (ไร่)	พื้นที่กันออก (ไร่)	พื้นที่ ดำเนินการ (ไร่)	มอช ส.ป.ก.4-01					
					ที่ดินเกษตรกรรม			ที่ดินชุมชน		
					ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่
ชาติตระการ	154,449	3,091.98	31,963.81	122,485.19	6,598	9,555	124,618	2,692	2,900	1,862
นครไทย	147,104	0	35,908.35	111,195.65	4,592	6,220	82,428	1,369	1,475	1,108
เนินมะปราง	11,753	0	38.01	11,714.99	542	644	7,299	168	171	121
บางระกำ	585	18	2,412.86	1,827.86	16	19	128	0	0	0
พรหมพิราม	7,588	0	3,022.04	4,565.96	286	345	3,271	24	24	12
เมืองพิษณุโลก	9,616	172	6,242	3,374	470	553	3,322	145	152	247
วังทอง	205,745	7,307	60,348.56	145,396.44	7,888	0,860	133,450	3,033	3,342	3,321
วัดโบสถ์	75,884	1,078	28,864.08	47,019.92	2,715	4,157	49,224	556	581	375
รวม	612,724	11,666.98	168,799.71	443,924.29	23,107	32,353	403,740	7,987	8,645	7,046

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลก, (2568)

ครัวเรือนและแรงงานภาคการเกษตร

ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคการเกษตรในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกมีจำนวน 99,770 ครัวเรือน และ 246,690 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนครัวเรือนและแรงงานภาคการเกษตร

อำเภอ	ครัวเรือนเกษตรกร(ครัวเรือน)	แรงงานภาคการเกษตร(คน)
เมืองพิษณุโลก	10,452	29,241
นครไทย	15,435	39,931
ชาติตระการ	7,675	24,849
บางระกำ	10,844	31,244
บางกระทุ่ม	7,908	17,929
พรหมพิราม	15,136	31,154
วัดโบสถ์	6,787	14,659
วังทอง	16,797	30,543
เนินมะปราง	8,736	27,140
รวม	99,770	246,690

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก

สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิต และแนวโน้มสถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิต

- 1) ปริมาณน้ำใช้การ 9,756 ล้าน ลบ.ม. (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2568)
- 2) แหล่งกักเก็บน้ำ

ตารางที่ 11 แสดงแหล่งน้ำภาคการเกษตรจังหวัดพิษณุโลก

ชื่อแหล่งน้ำ	จำนวน	หน่วย	ปริมาณน้ำใช้การ	หน่วย
อ่างเก็บน้ำ	1	แห่ง	941.91	ล้าน ลบ. ม.
น้ำท่า	19	แห่ง	2,735.4	ลบ.ม. / วินาที
แก้มลิง	4	แห่ง	84.82	ล้าน ลบ. ม.
บ่อจืด	14,207	บ่อ	6.89	ล้าน ลบ. ม. / ปี
ไต้ดิน	1,559	แห่ง	21,378	ล้าน ลบ. ม. / ปี

- 3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน

ตารางที่ 12 แสดงความต้องการใช้น้ำจังหวัดพิษณุโลก

ประเภทการใช้น้ำ	ปริมาณการความต้องการน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	
	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน
อุปโภคบริโภค	13.11	14.89
ระบบนิเวศน์	36.97	42.67
เกษตรกรรม	0.74	188.40
อุตสาหกรรม	-	1.19

ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด

- เศรษฐกิจจังหวัดพิษณุโลกในปี 2568 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.7 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.7-3.7) ขยายตัวจากปี 2567 ที่หดตัวร้อยละ -1.8 จากการขยายตัวของอุปสงค์และอุปทานภายในจังหวัดเป็นสำคัญ โดยมาจากภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ การบริโภคภาคเอกชน การลงทุนภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐ เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดภายใต้สมมติฐาน ประกอบกับการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลและรายได้เกษตรกรที่ขยายตัวต่อเนื่อง (สำนักงานคลังจังหวัดพิษณุโลก, 2567)

- จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง จำนวน 837,624 คน แยกเป็นชาย 408,664 คน หญิง 428,906 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2568)

- ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01) 99,770 ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร 246,690 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก, 2567)

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตารางที่ 13 แสดงข้อมูลการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก

ชนิดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ราคาสินค้าเกษตรที่ เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา (บาท/ตัน) *	มูลค่าผลผลิต (บาท)	อำเภอที่ปลูก มากที่สุด
ข้าวนาปี	1,464,948	1,448,354	588	851,632	10,000	8,516,321,520	พรมพิราม
ข้าวนาปรัง	720,406	718,933	632	454,366	8,315	3,778,050,430	พรมพิราม
ยางพารา	337,431	327,461	200	41,239	61,800	2,548,545,480	นครไทย
มันสำปะหลัง	190,434	186,063	2,999	558,003	5,400	3,013,215,860	วังทอง
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น1	180,869	179,567	673	120,849	9,479	1,145,523,794	นครไทย
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น2	51,808	51,645	813	41,987	10,850	455,563,127	นครไทย
อ้อยโรงงาน	142,407	142,407	10,740	1,529,451	1,160	1,774,163,369	บางระกำ
มะม่วง (รวมสายพันธุ์) (รวมน้ำดอกไม้ (บางส่วน) ไวโน มะม่วงรวมด้วย)	82,800	81,274	820	66,645	4,000	266,578,720	เนินมะปราง, วังทอง,วัดโบสถ์
มะม่วงน้ำดอกไม้	54,151	53,194	1,117	59,418	17,880	1,062,388,440	เนินมะปราง, วังทอง,วัดโบสถ์
สับปะรด	25,395	25,224	3,201	80,742	20,000	1,614,840,480	นครไทย
กล้วยน้ำว้า	6,740	5,392	992	5,349	5,000	26,744,320	บางระกำ, บางกระทุ่ม

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2

สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ

1) ด้านปศุสัตว์

สินค้าเศรษฐกิจที่สำคัญ มี 6 ชนิด ได้แก่ ไก่พื้นเมือง, โคเนื้อ, สุกร, กระบือ, เป็ดไข่ และ ไก่เนื้อ ตารางที่ 14 แสดงสินค้าเศรษฐกิจสำคัญด้านปศุสัตว์

สินค้า	จำนวน เกษตรกร	ผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่า (ล้านบาท)
		จำนวน	หน่วย		
สุกร	2,800	285,757	ตัว	8,800	2,514.66
โคเนื้อ	5,452	61,278	ตัว	25,000	1,531.95
กระบือ	3,143	30,800	ตัว	42,000	1,293.60
เป็ด	276	707,495	ตัว	300	212.25
ไก่เนื้อ	186	2,256,772	ตัว	80	180.54
ไก่พื้นเมือง	32,487	1,934,733	ตัว	70	135.43
แพะ	456	16,878	ตัว	3,500	59.07
ไข่เป็ด	1,134	183,148,194	ฟอง	5.35	979.84

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพิษณุโลก

2) ด้านประมง

สินค้าเกษตรด้านประมงที่สำคัญ ดังนี้ ตารางที่ 15 แสดงสินค้าเศรษฐกิจสำคัญด้านประมง

สินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคาเฉลี่ย	มูลค่า
				(บาท/ กิโลกรัม)	(ล้านบาท)
ปลานิลแดง	398	415.80	5,573.79	100	557.38
ปลาช่อน	-	-	1,445.59	160	231.29
ปลานิล	6,469	8,398.64	1,846.65	125	230.83
ปลากระดี่	-	-	1,300.31	80	104.02
ปลาหมอ	-	-	737.59	80	59.01
ปลาดุก	1,598	1,899.33	478.26	95	45.43
ปลาตะเพียน	914	1,245.92	62.46	75	4.68
ปลากด	18	0.85	37.96	100	3.80

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดพิษณุโลก

สินค้า GI ด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ของจังหวัดพิษณุโลก สามารถยกระดับสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนได้ โดยผ่านการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๒ ชนิดสินค้า ได้แก่ “กล้วยตากบางกระพุ่ม” และ “มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองพิษณุโลก” สำหรับ “ทุเรียน” มีแผนการพัฒนาระดับโดยขอรับรอง (GI) ในระยะต่อไป ดังนี้

1) มะม่วงน้ำดอกไม้

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองพิษณุโลก (Nam Dok Mai Si Thong Phitsanulok Mango หรือ Mamuang Nam Dok Mai Si Thong Phitsanulok Mango)

นิยามคุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะสินค้าคือ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ที่มีลักษณะทรงรียาว เปลือกสีเหลืองนวล ไม่ขำง่าย ผลสุกเนื้อสีเหลืองเข้ม เนื้อแน่น เนียน ไม่มีเสี้ยน เนื้อแห้ง ไม่ฉ่ำน้ำ รสชาติหวาน กลิ่นหอม เมล็ดลีบบาง ปลุกในพื้นที่อำเภอเนินมะปราง อำเภอวังทอง และอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

ลักษณะของสินค้า เป็นมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง เปลือกสีเหลืองนวลสวยงาม ผิวเรียบเนียน ไม่ขำง่าย ผลทรงรี ยาว ผลใหญ่ รูปทรงเหมือนหยดน้ำ น้ำหนักประมาณ 250 - 700 กรัมต่อผล ผลสุกสีเหลืองเข้ม เนื้อแน่น เนียนละเอียด ไม่มีเสี้ยน เนื้อแห้ง ไม่ฉ่ำน้ำ รสชาติหวาน กลิ่นหอม

- ปีการผลิต 2567 มีเกษตรกรเพาะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ จำนวน 4,992 ครัวเรือน พื้นที่ 54,151 ไร่ โดยอำเภอที่เพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเนินมะปราง อำเภอวังทอง และอำเภอวัดโบสถ์ ตามลำดับ จำนวนผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล 1,117 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม 59,418 ตัน มูลค่าการขาย 1,062.39 ล้านบาท

- การรับรองมาตรฐาน มีมาตรฐาน GAP จำนวน 577 ราย พื้นที่ 5,344.84 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.87 ของพื้นที่ปลูก

- การรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน 157 ราย พื้นที่ 3,053 ไร่

- สถานที่รวบรวมผลผลิต จำนวน 11 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP มกษ. 9047 จำนวน 1 แห่ง

2) ก๊วยตากบางกระทุ่ม พิษณุโลก

ก๊วยตากบางกระทุ่ม พิษณุโลก (Bangkratum Phitsanulok Dried Banana)

นิยามคุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะสินค้าคือ ก๊วยตากที่มีเนื้อแห้งเนียนละเอียด เหนียวนุ่ม ไม่มีเม็ด รสชาติหวานเป็นธรรมชาติ ผลิตจากกล้วยน้ำว้าพันธุ์มะลิอ่อง พันธุ์วลจันทร์ พันธุ์ปากช่อง 50 หรือพันธุ์พื้นเมือง ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก และตำบลท่าฬ่อ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ลักษณะของสินค้า รูปทรงกลมแบนหรือแผ่น สีนํ้าตาลเนียน เนื้อแห้งละเอียด ไม่มีเม็ด เหนียวนุ่ม กลิ่นหอม รสชาติหวานเป็นธรรมชาติ

การผลิต ปีการผลิต 2566 มีเกษตรกรเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน 1,353 ราย พื้นที่เพาะปลูก 6,863 ไร่ โดยอำเภอที่เพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอนครไทย อำเภอบางกระทุ่ม และอำเภอวังทอง ตามลำดับ ปริมาณผลผลิต 995 กิโลกรัม/ไร่ (กล้วยผลสด) ผลผลิตรวม 48,367 ตัน การรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน 9 ราย พื้นที่ 519 ไร่ ปริมาณผลผลิต 961 ตัน/ปี (กล้วยตาก) มูลค่าการจำหน่าย ปี 2564 จำนวน 80.24 ล้านบาท ปี 2565 จำนวน 83.59 ล้านบาท ปี 2566 จำนวน 139.87 ล้านบาท

หมายเหตุ : ๑. ศักยภาพการผลิตของสายพันธุ์ (Yield Potential) ๑๑,๐๓๑ กก./ไร่ (กรมวิชาการเกษตร)

๒. การรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๙ ราย พื้นที่ ๔๗.๒๘ ไร่ (คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๙ ของพื้นที่ปลูก)

๓. ผลิตจากกล้วยน้ำว้าพันธุ์มะลิอ่อง พันธุ์วลจันทร์ พันธุ์ปากช่อง ๕๐ หรือพันธุ์พื้นเมืองในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก และตำบลท่าฬ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

3) ทุเรียน (สินค้าเกษตรอนาคต GI)

- การผลิต 2567 มีเกษตรกรเพาะปลูกทุเรียน จำนวน 740 ราย พื้นที่ 7,771 ไร่ โดยอำเภอที่เพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอนครไทย อำเภอเนินมะปราง และอำเภอวังทอง ตามลำดับ ปริมาณผลผลิต 446 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม 1,537 ตัน มูลค่าการขาย 184.44 ล้านบาท การรับรองมาตรฐาน มีมาตรฐาน GAP จำนวน 132 ราย พื้นที่ 1,170.70 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 15.18 ของพื้นที่ปลูก)

- การรับรองมาตรฐาน มีมาตรฐาน GAP จำนวน 132 ราย พื้นที่ 1,170.70 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.18 ของพื้นที่ปลูก

สินค้า OTOP ยอดจำหน่ายสูงสุด 10 อันดับแรกของจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่

ตารางที่ 16 แสดงข้อมูลสินค้า OTOP ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด 10 อันดับ

ชื่อกลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	ตราสินค้า (Brand)	ประเภทผลิตภัณฑ์	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของกระทรวงเกษตรฯ
1. หจก.จิราพรฟู้ด 20/5 หมู่ 3 ตำบลบางกระทุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม โทร: 08 8282 1156/ 055-000143	จิราพร	กล้วยตากเคลือบช็อคโกแลต	ผลผลิตของคนในชุมชนและพื้นที่ข้างเคียง	ส่งเสริมด้านการปลูก/ดูแล
2. กลุ่มกล้วยตากพลังงานแสงอาทิตย์ บานาน่าโซไซตี้ 2/3 ตำบลเนินกลุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม โทร: 055-396044	บานาน่าโซไซตี้	กล้วยตากเคลือบช็อคโกแลตอัลมอนต์	ผลผลิตของคนในชุมชนและพื้นที่ข้างเคียง	ส่งเสริมด้านการปลูก/ดูแล
3. กลุ่มสตรีสหกรณ์บางกระทุ่ม 2 31 หมู่ 7 ตำบลบางกระทุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม โทร: 08 1493 1897	แสงทอง	กล้วยตากอบน้ำผึ้ง	ผลผลิตของคนในชุมชนและพื้นที่ข้างเคียง	ส่งเสริมด้านการปลูก/ดูแล
4. วิสาหกิจชุมชนกล้วยตากแม่โสม 99/2 หมู่ 1 ตำบลบางกระทุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม โทร: 08 41674 2817	แม่โสม	กล้วยตากรสน้ำผึ้ง	ผลผลิตของคนในชุมชนและพื้นที่ข้างเคียง	ส่งเสริมด้านการปลูก/ดูแล
5. น.ส.ฐิตยาภรณ์ ทะรังศรี 52 หมู่ 2 ตำบลบางกระทุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม โทร: 08 7734 4479	แสงตะวัน	กล้วยตากธรรมชาติ	ผลผลิตของคนในชุมชนและพื้นที่ข้างเคียง	ส่งเสริมด้านการปลูก/ดูแล
6. ข้าวกล้องไรซ์เบอร์รี่ สิริมณี 58 หมู่ 8 ตำบลท่าตาล อำเภอบางกระทุ่ม โทร: 06 2535 3991	สิริมณี	ข้าวกล้องสามสี	ผลผลิตข้าวปลอดภัย/ข้าวอินทรีย์	ส่งเสริมด้านการปลูก/ดูแล
7. น.ส.พัฒน์ เลี่ยมนุชทอง 111/1 ม.12 ตำบลแก่งสโสภา อำเภอวังทอง โทร: 081 424 6226	ไร่สามพี่น้อง	มะขามหวานไร่เมล็ด (แปรรูป)	ปลูกเองและรับซื้อในชุมชน/จังหวัดข้างเคียง	ให้ความรู้ด้านวิชาการ

ชื่อกลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	ตราสินค้า (Brand)	ประเภทผลิตภัณฑ์	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของกระทรวงเกษตรฯ
8. วิสาหกิจชุมชนพันธกิจน้ำพริกแม่มานิต 205/1 หมู่ 6 ตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง โทร: 08 1786 5500	น้ำพริกแม่มานิต	น้ำพริกนรก	ผลผลิตของคนในชุมชนและพื้นที่ข้างเคียง	ให้ความรู้ด้านวิชาการ
9. กลุ่มมะม่วงส่งออกตำบลบ้านมุง 51 หมู่ 4 ตำบลบ้านมุง อำเภอนิคมบ่งพร โทร: 08 7207 0356	-	มะม่วงน้ำดอกไม้	ผลผลิตของคนในชุมชนและพื้นที่ข้างเคียง	ส่งเสริมด้านการปลูก/ดูแล
10. งานศิลป์ดินไทย 564/7 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก โทร: 055-303399, 08 1441 7546	งานศิลป์ดินไทย	ดอกไม้ดินไทย	ใช้ดินไทยในท้องถิ่น	-

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิษณุโลก

โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

จังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จังหวัดพิษณุโลก ผ่านกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ตามแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมเศรษฐกิจและพัฒนาศักยภาพชุมชนงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ปี พ.ศ. 2561 จำนวน 72 หมู่บ้าน 9 อำเภอ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในจังหวัดพิษณุโลก ชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรกรรม ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตร ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ด้วยระบบเกษตรปลอดภัย (เกษตรอินทรีย์/GAP) สำหรับเป็นวัตถุดิบประกอบอาหารพื้นถิ่น หรือผลิตภัณฑ์ OTOP หรือผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาได้รับการพัฒนาจากการระดมความคิดเห็นการสืบค้นภูมิปัญญาด้านอาหารพื้นถิ่นของจังหวัดพิษณุโลก พัฒนาอาหารพื้นถิ่นไปสู่รายการอาหารใหม่เพื่อสร้างมูลค่า และมีจุดเรียนรู้ในชุมชนส่วนหนึ่งเป็นศูนย์เรียนรู้ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านเป้าหมายจำนวน 72 หมู่บ้าน

สหกรณ์ภาคการเกษตร

สหกรณ์ภาคการเกษตรและสหกรณ์และนอกภาคการเกษตร รวม 91 แห่ง จำนวนสมาชิก 170,221 ราย รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 17 จำนวนสมาชิกสหกรณ์และผลการดำเนินงานของสหกรณ์ภายในจังหวัดพิษณุโลก

ประเภทสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	จำนวนสมาชิก	ผลการดำเนินงาน			
		คน	กำไรสุทธิ		ขาดทุนสุทธิ	
			จำนวน (แห่ง)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน (แห่ง)	มูลค่า (ล้านบาท)
สหกรณ์						
สหกรณ์การเกษตร	60	110,216	44	52,212,590.63	16	99,306,009.63
สหกรณ์นิคม	3	5,392	1	1,393,908.04	2	27,420,943.18
สหกรณ์ร้านค้า	1	229	-	-	1	874,819.83
สหกรณ์บริการ	8	1,255	3	799,914.83	3	4,656,847.40
สหกรณ์ออมทรัพย์	18	49,885	17	1,389,189,224.26	-	-
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	1	767	1	1,190,081.08	-	-
รวมทั้งสิ้น	91	167,744	66	1,444,785,718.84	22	132,258,620.04
กลุ่มเกษตรกร						
กลุ่มเกษตรกรทำนา	28	2,771	25	1,847,960.30	2	273,126.59
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	10	1,149	10	2,535,274.08	-	-
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	7	343	4	159,141.60	3	742,114.27
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	14	686	11	817,021.54	3	173,130.95
รวมทั้งสิ้น	59	4,949	50	5,359,397.52	8	1,188,371.81

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

1) เกษตรอินทรีย์

ตารางที่ 18 แสดงข้อมูลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จังหวัดพิษณุโลก

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง (แปลง)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	มูลค่าผลผลิต (บาท)	ชื่อ มาตรฐาน
1) ข้าว	49	149	1,001.25	-	-	-
2) พืช	56	58	131.67	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	105	207	1,132.92	-	-	-

2) พื้นที่การทำเกษตรปลอดภัย ที่ได้รับการรับรอง GAP

ตารางที่ 19 แสดงข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP จังหวัดพิษณุโลก

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (กลุ่ม/ราย)	จำนวนพื้นที่ผลิต (แปลง/ฟาร์ม)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
1. ข้าว	7/739	831	9,778.00
2. พืช	1,424	1,571	9,837.93
- มะม่วงน้ำดอกไม้	428	476	5,275.75
- ทุเรียน	198	206	1,362.70
- ผลไม้อื่นๆ	342	361	1,742.89
- พืชผักอื่นๆ	456	474	1,456.59
3. ปศุสัตว์	228	228	-
- สุกร	103	103	
- ไก่เนื้อ	65	65	
- ผี้ง	45	45	
- อื่นๆ	15	15	
4. ประมง	77	77	
- สัตว์น้ำ	77	77	-

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร <https://gap.doa.go.th/> , ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพิษณุโลก, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพิษณุโลก, สำนักงานประมงจังหวัดพิษณุโลก, สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

การบริหารงบประมาณ

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2568 สรุปดังนี้

แผนงาน/โครงการ

ตารางที่ 20 แสดงงบประมาณปี 2568 จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แหล่งงบประมาณ	จำนวน/ โครงการ	งบประมาณ (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	คิดเป็น ร้อยละ
งบพัฒนาจังหวัด	1	191,105	191,105	100
งบส่วนราชการ	385	1,207,618,836.70	543,782,191.38	45.03
งบอื่นๆ	4	37,938,055.00	5,152,287.76	13.58
รวมทั้งสิ้น	390	1,245,747,997	549,125,584	44.08

แยกตามประเด็นการพัฒนากะทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์
พ.ศ. 2566 – 2570

ตารางที่ 21 แสดงงบประมาณปี 2568 จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่	จำนวน/ โครงการ	งบประมาณ(บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	คิดเป็น ร้อยละ
1. ยกกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่	103	47,254,055.00	21,640,806.72	45.80
2. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง	52	47,638,979.00	16,586,885.64	34.82
3. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร	224	1,143,550,807.70	508,379,318.44	44.46
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร	11	7,304,155.00	2,518,573.34	34.48
รวมทั้งสิ้น	390	1,245,747,996.70	549,125,584.14	44.08

ผลการดำเนินงาน

1. ไตรมาส 2 อยู่ระหว่างดำเนินการ 303 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ 83 โครงการ ยังไม่ได้ดำเนินการ 4 โครงการ (เนื่องจากหน่วยงาน ยังไม่ถึงระยะเวลาดำเนินการ) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 549,125,584.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.08

2. การประมวลผลการเบิกจ่ายเป็นไปตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยกำหนดเป้าหมายเป็นรายไตรมาส (สะสม) ดังนี้ ไตรมาส 2 ร้อยละ 53.00 ทั้งนี้ หน่วยงานที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามมาตรการฯ จำนวน 15 หน่วยงาน จากหน่วยงาน 32 หน่วยงาน

3. ผลการนำเข้าระบบแผนงาน/โครงการ ไตรมาสที่ 2 ผ่าน www.moac-info.net ดำเนินการนำเข้าระบบแผนงาน/โครงการ ครบถ้วน 100 %

สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

1) สถานการณ์น้ำ

จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ทั้งหมด 6,759,909 ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ป่าไม้ 2,591,432 ไร่ (38.33%) พื้นที่การเกษตรทั้งจังหวัด 3,058,804 ไร่ (45.25%) เป็นพื้นที่เกษตรที่พัฒนาด้านชลประทานแล้ว 1,078,891 ไร่ คิดเป็น 35.27 % ของพื้นที่การเกษตร (โดยอยู่ในเขตชลประทาน 731,801 ไร่และถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล 347,090 ไร่ ได้แก่ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าจำนวน 100 สถานี และชลประทานขนาดเล็กจำนวน 137 โครงการ)

[illegible]

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายม-น่าน พื้นที่ชลประทาน 155,250 ไร่

ปริมาณน้ำเก็บกัก	9,510 ล้าน ลบ.ม.	13,462 ล้าน ลบ.ม.	939 ล้าน ลบ.ม.	960 ล้าน ลบ.ม.	ปริมาณน้ำเก็บกัก	ปริมาณน้ำใช้การ
					24,871 (ล้าน ลบ.ม.)	18,173 (ล้าน ลบ.ม.)
	เขื่อนสิริกิติ์	เขื่อนภูมิพล	เขื่อนแควน้อยฯ	เขื่อนป่าสักฯ	รวม 4 เขื่อนกลุ่มน้ำเจ้าพระยา	

เขื่อน	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาตรเก็บกัก		ปริมาตรใช้การ		ปริมาตรน้ำไหล ลงอ่าง (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาตรน้ำ ระบาย (ล้าน ลบ.ม.)
		ล้าน ลบ.ม.	%	ล้าน ลบ.ม.	%		
เขื่อนภูมิพล	13,462	7,521.44	55.87	3,721.44	38.52	66.17	5.00
เขื่อนสิริกิติ์	9,510	5,008.71	52.67	2,159.17	32.42	14.14	14.98
เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน	939	325.00	34.61	282.00	31.47	5.67	4.75
เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์	960	153.79	16.02	150.79	15.76	0.19	0.69
รวม 4 เขื่อนหลักลุ่มน้ำเจ้าพระยา		13,009.40	52.31	6,313.40	34.74	86.17	25.42

สถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำฤดูแล้ง (จ.พิษณุโลก) ปี 2567/2568

สถานการณ์น้ำท่าจังหวัดพิษณุโลก : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนล่าง (พิษณุโลก)

ตารางที่ 22 แสดงปริมาณน้ำท่า จังหวัดพิษณุโลก

สถานีวัดน้ำ		ระดับน้ำ ปัจจุบัน (เมตร)	-ต่ำ/+สูง กว่าตลิ่ง (เมตร)	เทียบกับ เมื่อวาน	ปริมาณน้ำ ไหลผ่าน (ม.³/ วินาที)	ความจุลำนํ้า (ม.³/ วินาที)
แม่น้ำน่าน (N.5A) อ.เมือง	●	6.05	-4.32	ลดลง	297.70	1,365.00
แม่น้ำภาค (N.55) อ.ชาติตระการ	●	3.93	-4.44	ลดลง	7.62	297.00
แม่น้ำแควน้อย (N.36) อ.นครไทย	●	4.16	-4.34	ลดลง	14.05	112.20
แม่น้ำวังทอง (N.24A) อ.วังทอง	●	3.65	-7.85	ลดลง	23.26	328.80
คลองชมพู (N.43A) อ.เนินมะปราง	●	3.69	-5.97	ทรงตัว	12.38	280.40
แม่น้ำยม (Y.64) อ.บางระกำ	●	5.59	-0.81	ทรงตัว	268.38	352.00

หมายเหตุ ระดับสถานการณ์ เหลือง ● น้ำน้อย เขียว ● ปกติ ส้ม ● ฝักระวัง แดง ● น้ำวิกฤต

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดพิษณุโลก

พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งซ้ำซาก

ตารางที่ 23 แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติจังหวัดพิษณุโลก

ประเภทพื้นที่เสี่ยง	จำนวนพื้นที่ (ไร่)		
	ในเขต	นอกเขต	รวม
พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งน้อย	67,342	554,269	621,611
พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งปานกลาง	-	158,477	158,477
พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งมาก	-	25,965	25,965

พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง

ด้านการเกษตรนอกเขตชลประทาน

- อ.บางระกำ : ตำบลบางระกา, ปริกแรด, วังอิทก, บ่อทอง, พันเสา, หนองกุลา, นิคมพัฒนา
- อ.บางกระทุ่ม : ตำบลท่าตาล, บ้านไร่, โคกสลด, บางกระทุ่ม, ฝั่ล้อม, สนามคลี
- อ.พรหมพรม : ตำบลวงษ์อ้ง, พรหมพิราม, ดงประคำ, ศรีภิรมย์, ตลุกเทียม
- อ.วังทอง : ตำบลแม่ระกา, ดินทอง, หนองพระ, ชัยนาม, ท่าหมื่นราม
- อ.วัดโบสถ์ : ตำบล ท้อแท้, หินลาด

ด้านการอุปโภค-บริโภค

อ.ชาติตระการ: ในเขต ตำบลป่าแดง, ชาติตระการ และ สวนเมี่ยง

อ.เมือง : ในเขต ตำบลดอนทอง

อ.วัดโบสถ์ : ในเขต ตำบลคันไ้

อ.พรหมพิราม : ในเขต ตำบลดงประคา

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย

1. ลุ่มน้ำน่าน อ.เมือง : ในเขต ตำบลท่าทอง, ท่าโพธิ์, หัวรอ, จอมทอง, บ้านป่า, วัดจันทร์, มะขามสูง, ปากโทก, ดอนทอง, บ้านกร่าง และอ.พรหมพิราม : ในเขต ตำบลท่าช้าง, พรหมพิราม, ศรีภิรมย์, ดงประคำ, วงษ์อ่อง, ตลุกเทียม, หนองแขม, มะต๋อง, วังวน, มะตูม ลักษณะการเกิดอุทกภัย สาเหตุเกิดจากน้ำไหลบ่าท่วมบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำ

2. ลุ่มน้ำยม อ.บางระกา : ในเขต ตำบลบางระกำ, ชุมแสงสงคราม, ปลักแรด, พันเสา, หนองกุลา, บ่อทอง, คุยม่วง, บึงกอก, วังอิทก, นิคมพัฒนา, ท่านางงาม ลักษณะการเกิดอุทกภัย สาเหตุเกิดจากน้ำล้นตลิ่ง

3. ลุ่มน้ำวังทอง อ.วังทอง : ในเขต ตำบลวังพิถูล, วังทอง, แม่ระกา, พันชาลี, บ้านกลาง, แก่งโสภา, ชัยนาม ดินทอง

4. ลุ่มน้ำชมพู อ.บางกระทุ่ม : ในเขต ตำบลบ้านไร่, ไผ่ล้อม, บางกระทุ่ม, โคกสลด, สนามคลี, ท่าตาล, นครป่าหมาก, เนินกุ่ม, วัดตายม และอ.เนินมะปราง : ในเขตตำบลชมพู, บ้านมุง ลักษณะการเกิดอุทกภัย สาเหตุเกิดจากน้ำไหลหลากล้นตลิ่ง

5. ลุ่มน้ำแควน้อย : ในเขต ตำบลนาบัว, นครไทย, ยางโกลน, บ้านพร้าว, หนองกระท้าว, เนินเพิ่ม, บ่อโพธิ์, ห้วยเฮี้ย และ อ.วัดโบสถ์ : ในเขต ตำบลหินลาด, บ้านยาง, ท่างาม ลักษณะการเกิดอุทกภัย สาเหตุเกิดจากน้ำไหลหลาก

6. ลุ่มน้ำภาค อ.ชาติตระการ : ในเขต ตำบลป่าแดง, ชาติตระการ, ท่าสะแก, บ่อภาค ลักษณะการเกิดอุทกภัย สาเหตุเกิดจากน้ำป่าไหลหลาก

โดยมีความเสี่ยงระดับสูง จะอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำวังทอง ลุ่มน้ำชมพู และลุ่มน้ำภาค เป็นหลัก โดยในส่วนของลุ่มน้ำภาค จะมีลักษณะน้ำป่าไหลหลาก มาเร็วและลดระดับเร็วเนื่องจากพื้นที่มีความลาดชันสูง

แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2568 (รายโครงการ)

ชื่อโครงการ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)					
		เกษตร	อุปโภค-บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวมปริมาณน้ำ
โครงการชลประทาน พิษณุโลก	371,035	105.36	2.92	0	0.26	0.5	109.04
โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษานเรศวร	95,750	119.64	0	0	0	0	119.64
โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาพลาญชุมพล	213,684	267.11	0	0	0	0	267.11
โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแควน้อย	155,750	119.64	0	0	0	0	119.64
โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแควน้อย	290,694	205.2	0	0	0	0	205.2
รวม	1,126,913	816.95	2.92	0	0.26	0.5	820.63

ที่มา : กรมชลประทาน <http://water.rid.go.th/hwm/wmoc/planing/wet/management2568.pdf>

โครงการบางระกำโมเดล เป็นโครงการปรับปรุงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปีในพื้นที่ลุ่มต่ำ ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำในทุกปีในเขตชลประทาน เกิดขึ้นจากการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน ในการที่จะปรับการบริหารจัดการน้ำ และปรับตัวในการทำเกษตร ตามความต้องการของเกษตรกร ในการเพาะปลูกข้าวนาปีเร็วขึ้น และเก็บเกี่ยวก่อนฤดูน้ำหลาก เพื่อลดความเสียหายจากอุทกภัย และใช้พื้นที่หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นพื้นที่รองรับน้ำหลาก และหวังน้ำลดผลกระทบให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

กรมชลประทานจะบริหารจัดการน้ำ โดยส่งน้ำเข้าในระบบ เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม 2568 เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกข้าวนาปีก่อนฤดูการปกติ จากเดิมเริ่มเพาะปลูกในเดือน พฤษภาคม มาเริ่มทำการเพาะปลูกเร็วขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2568 และเก็บเกี่ยวก่อน ฤดูน้ำหลาก ไม่เกินวันที่ 15 สิงหาคม 2568 ลดความเสียหายจากอุทกภัย สร้างรายได้ที่มั่นคงในการเพาะปลูกข้าวนาปีให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการ

และเริ่มทำการระบายน้ำออกจากพื้นที่ทุ่งหนองน้ำ ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2568 เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่
โครงการทำการเพาะปลูกข้าวนาปรังรอบใหม่ ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2568 เป็นต้นไป

💧 โครงการบางระกำโมเดล 💧
เปลี่ยนทุ่งนาสีเขียว เป็นทุ่งหน่วงน้ำสีเขียว
ลดน้ำท่วมซ้ำ เพิ่มน้ำสร้างปลา

บูรณาการการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำ รองรับน้ำหลาก ปี 2568

โครงการบางระกำโมเดล

ปี 2568 พื้นที่บางระกำโมเดล
ปลูกข้าวได้ 327,000 ไร่

พื้นที่บางระกำโมเดลเดิม
265,000 ไร่

- โครงการฯ ขม - น่าน 205,000 ไร่
- โครงการฯ พลายชุมพล 20,000 ไร่
- โครงการฯ เขื่อนมหารัตน 40,000 ไร่

พื้นที่บางระกำโมเดลเพิ่มเติม
62,000 ไร่

การปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูกข้าว

1-30 พ.ย. 68
เริ่มระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่มต่ำ
เหลือน้ำไว้ 30 ซม. เพื่อเริ่มเตรียมแปลง
เพาะปลูกข้าวแบบร่องปี 2568/69

16 ส.ค. - 31 ต.ค. 68
เตรียมรองรับน้ำหลาก
400 ล้าน ลบ.ม.

1-15 ส.ค. 68
เก็บเกี่ยว

นาปรัง

นาปี

ต้นเดือน มี.ค. 68
เริ่มประชาสัมพันธ์โครงการฯ

15 มี.ค. 68
เริ่มส่งน้ำ
เข้าระบบชลประทาน

1 เม.ย. 68
เริ่มเพาะปลูกข้าว

31 ก.ค. 68
สิ้นสุดการส่งน้ำ

ร่วมกันสร้างความมั่นคงด้านน้ำอย่างยั่งยืน

กรมชลประทาน
www.rid.go.th

Facebook: @Kromchon

Line: @kromchon

สำนักงานชลประทานที่ 12
@K12RCHON

กรมชลประทาน
@PPR_RID

สายด่วน 1468

ศูนย์ปฏิบัติการน้ำท่วมภัย
02 669 2560

พื้นที่เป้าหมายโครงการบางระกำโมเดล 2568

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ส่งน้ำตามโครงการชลประทาน (ไร่)						
			คบ.ยมน่าน		คบ.พลายชุมพล		คบ.นเรศวร		พื้นที่รวม
			หมู่	พื้นที่	หมู่	พื้นที่	หมู่	พื้นที่	
โครงการบางระกำโมเดล 2568				267,000		20,000		40,000	327,000
จังหวัดพิษณุโลก				153,357		20,000		40,000	213,357
พิษณุโลก	พรหมพิราม	ท่าช้าง	10,12	6,900	7,8,11	5,400			12,300
		วังวน	1-10	38,338					38,338
		หนองแขม	2,7,8,9,10	13,319	8	800	5	565	14,684
		พรหมพิราม	11	100	10,11,13	3,300	1,12,15	16,647	20,047
		มะตอย	11	1,500			2,4,8,10	7,601	9,101
		ศรีภิรมย์	3,12,13	17,000					17,000
		ตลุกเทียม	6,9	13,700					13,700
		ดงประคำ					10	694	694
		ห้วยยายเชียง					3,4,5,6	8,365	8,365
		หอกลอง					5,7	4,885	4,885
	เมือง	บ้านกร่าง	10	10,100	6,7,8,10	3,330			13,430
		ไผ่ขอดอน			3,4,6	3,670			3,670
	บางระกำ	ชุมแสงสงคราม	1,2,3,9	23,400					23,400
		ท่านางงาม	1,3,5,8,10,11	27,700	9	3,500			31,200
		บางระกำ	15	1,300					1,300
	วัดโบสถ์	วัดโบสถ์					3,4,7	1,243	1,243
	จังหวัดสุโขทัย				83,843				83,843
สุโขทัย	กงไกรลาศ	กกแรต	1-12	18,019					18,019
		ดงเดือย	2,4,7,10	13,154					13,154
		บ้านใหม่สุขเกษม	1-8	18,932					18,932
		ไกรกลาง	1,2,3,4,5,8	11,168					11,168
		ไกรนอก	2,5,7,8	17,700					17,700
		ไกรโน	9	4,870					4,870
จังหวัดอุดรดิตถ์				29,800				29,800	
อุดรดิตถ์	พิชัย	พญาแมน	5,6	17,800					17,800
		ท่ามะเพือง	4,7,8,9,10	9,000					9,000
		คอรุม	4,9	3,000					3,000

รายงานสถานการณ์อุทกภัย ปี 2567

สถานการณ์อุทกภัย ช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2567 ได้รับผลกระทบ 9 อำเภอ 36 ตำบล 134 หมู่บ้าน ผลกระทบด้านการเกษตรเบื้องต้น คือ

- ด้านพืช เกษตรกร 2,004 ราย พื้นที่ จำนวน 14,203 ไร่ จำแนกเป็น ข้าว 11,091 ไร่ พืชไร่- พืชผัก 3,106 ไร่ ไม้ผล 6 ไร่
- ด้านประมง ยังไม่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ
- ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร 6 ราย พื้นที่ จำนวน 3.62 ไร่ (ปลาบ่อดิน)

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ

- 1) จัดขบวนการรวาน เพื่อประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าว ให้เร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว ก่อนที่น้ำจะท่วม
- 2) ปลอยพันธุ์ปลาตะเพียนขาว ลงทุ่งบางระกำ จำนวน 31,730,000 ล้านตัว เพื่อให้เกษตรกร ได้มีอาชีพเสริมจากการจับปลา หรือผลิตภัณท์แปรรูปจากปลา
- 3) ติดตั้งเครื่องสูบน้ำระบบไฮโดรโพล และเครื่องผลักดันน้ำ ที่คลองระบายน้ำ DR.15.8 เพื่อเร่งระบายน้ำ
- 4) เร่งการระบายน้ำสูงสุด ของอาคารชลประทานในแม่น้ำยมสายหลักและแม่น้ำยมสายเก่า พร้อมทั้งเร่งเสริมคันคลองป้องกันน้ำเอ่อล้นตลิ่ง
- 5) เริ่มรับน้ำเข้าพื้นที่ลุ่มต่ำโครงการบางระกำโมเดล เพื่อบรรเทาภัยจากพื้นที่แม่น้ำยมตอนบน และลดผลกระทบอุทกภัย
- 6) ปี 2566 เกษตรกรจับปลาได้เฉลี่ย 13 กก./คน/วัน มีรายได้เฉลี่ย 17,325 บาท/คน /ปี

ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

- ไม่มี -

ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง

- 1) ความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ระดับพื้นที่ ที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ควรจัดทำผลการตรวจสอบ/ข้อสังเกตในกรณีที่จังหวัดดำเนินการไม่ถูกต้อง แจ้งเวียนเป็นหนังสือราชการให้ทุกจังหวัดทราบ
- 2) ความท้าทายในการทำงานเชิงรุกขับเคลื่อนงานตลาดนำการผลิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรผลิตสินค้ามีตลาดรับซื้อที่แน่นอน โดยต้องประสานความร่วมมือทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชนสถาบันการศึกษาและภาคีเครือข่าย ให้เป็นรูปธรรม พร้อมกับการพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของภัยธรรมชาติ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อเกษตรกรเชิงประจักษ์